

د افغانستان اسلامي جمهوریت

ستره محکمه

گزارش مختصر از فعالیت

ستره محکمه و محاکم ج.ا.ا

در جریان سال 1393

فهرست

بخش اول - فعالیت های قضائی

- 1- شورای عالی ستره محکمه
الف - استهدآت.
ب- تفویض صلاحیت رسیده گی به محاکم.
ج- تجدیدنظر.
د- تنازع صلاحیت .
هـ- محاکمه قضات.
و-مسایل متفرقه.
- 2- دیوان های ستره محکمه
الف : دیوان جزای عمومی.
ب: دیوان امنیت عامه .
ج: دیوان جرایم نظامی و جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی.
د: دیوان مدنی و حقوق عامه .
هـ: دیوان قضایای تجارتی.
- 3- محاکم استیناف :
الف: محاکم استیناف مرکز و ولایات.
ب: محکمه استیناف مواد مخدر
ج: محکمه استیناف مبارزه با جرایم فساد اداری.
د: محکمه استیناف نظامی
هـ: دیوانهای اطفال محاکم استیناف مرکز و ولایات.
- 4- محاکم ابتدائیه:
الف : محاکم ابتدائیه شهری و ولسوالی.
ب: محکمه ابتدائیه جرایم مواد مخدر
ج: محاکم ابتدائیه مبارزه با جرایم فساد اداری
د: محاکم ابتدائیه خورد سالان
هـ: محکمه ابتدائیه فامیلی و احوال شخصیه شهر کابل
و: محاکم ابتدائیه نظامی مرکز و ولایات
- 5- عواید محاکم

بخش دوم: فعالیت های ممد قضائی، و مسلکی قوه قضائیه

اول: در عرصه معارف قضائی

الف : آموزش کادر قضائی

1: کورس سناژ قضائی

2: کورس های آموزش داخل خدمت

ب: رسیده گی به استهدآت ، تدقیق اسناد تقنینی و تدقیق دوسیه ها

ج: در زمینه فعالیت های نشراتی قوه قضائیه:

د: در زمینه فعالیت های فرهنگی.

دوم: صدور فتوی شرعی.

سوم: فعالیت در مورد تکنالوژی معلوماتی در قوه قضائیه

چهارم: نظارت بر تطبیق احکام قطعی و نهائی محاکم

پنجم: نظارت از فعالیت محاکم

ششم: مبارزه با فساد اداری

هفتم: تنظیم امور اداره پلان و پالیسی

هشتم: زیربنای فیزیکی (تعمیرات) مورد نیاز قوه قضائیه

نهم: تحکیم روابط بین المللی قوه قضائیه:

بخش اول: فعالیت های قضائی

اول: شورای عالی ستره محکمه

شورای عالی ستره محکمه در جریان سال 1393 باتدویر (50) اجلاس عادی و فوق العاده بر موضوعات مربوط غور و رسیده گی لازم به عمل آورده است.

طی این جلسات روی موضوعات مختلف شامل آجندا غور و رسیدگی صورت گرفته با صدور (1845) تصویب، (77) یادداشت، (177) قرار قضائی و (6) فیصله تجاویز لازم و مقتضی اتخاذ و محاکم و مراجع ذیربط در امور محوله بروشنی قانون، رهنمائی شده اند که در مجموع موارد ذیل را دربر می گیرد.

الف: استهدآت:

طی این مدت در مورد استهدآت محاکم و مراجع دولتی به ارتباط تفسیر احکام قوانین و مطابقت قوانین با قانون اساسی غور همه جانبه بعمل آمده بالاثربا صدور (199) تصویب و (22) یادداشت به محاکم و مراجع مربوط توضیح قانونی ارائه شده است.

ب: تفویض صلاحیت رسیده گی از یک محکمه به محکمه دیگر :

طی مدت مورد گزارش (1137) موضوع تبدیلی محکمه به اساس تقاضای لوی خرنوایی و برخی از اطراف دعاوی، مورد غور قرار گرفته منجمله صلاحیت رسیده گی (1003) قضیه از یک محکمه به محکمه دیگر تصویب و تقاضای تبدیلی محکمه (168) قضیه نسبت فقدان دلایل قانونی رد شده است بر علاوه (59) یادداشت نیز در زمینه صدور یافته است.

ج: تجدید نظر بر فیصله های قطعی :

درین مدت (265) قضیه تجدید نظر بر فیصله های قطعی و نهائی محاکم مورد غور قرار گرفته و در نتیجه تعداد (49) فیصله قطعی محاکم در موضوعات مدنی و جزائی، بنابر موجودیت دلایل قانونی جدید، لغو و در باره (265) قضیه دیگر نسبت فقدان دلایل جدید، مطالبه تجدید نظر با صدور (265) تصویب رد شده است. همچنان (16) یادداشت به مقصد تکمیل پروسه کار صدور یافته است.

د: تنازع صلاحیت و نقض مجدد:

درین مدت (101) موضوع تنازع صلاحیت حوزوی و موضوعی محاکم مورد غور قرار گرفته بالاثر (128) قرار قضایی صدور یافته است.

ه: محاکمه قضات:

درین مدت (6) فیصله بارتباط محاکمه قضات (20) تصویب در مورد تخلفات منسوبین قضائی (8) یادداشت در زمینه صادر گردیده است.

و: مسایل متفرقه :

در امور ذاتی قضات و مسایل متفرقه در جلسات متعدد شورای عالی بر (108) قضیه غور بعمل آمده، بالاثر (70) تصویب به ارتباط تثبیت درجه کادر قضائی قضات، (38) تصویب در مورد مسایل متفرقه صدور یافته است (16) تصویب پیرامون تقاسیر قوانین (3) لایحه طرز العمل و مقرره مورد تصویب قرار گرفته است و به تعداد (12) یادداشت صادر گردیده است.

از مجموع مصوبات و یادداشت های شورای عالی ستره محکمه (49) موضوع آن که جنبه عام داشت بمنظور تطبیق یکسان قوانین و جهت سهولت در امور محاکم طور متحدالمال تعمیم شده است.

همچنان در مجموع (77) یادداشت پیرامون موضوعات مختلف که قبلاً ذکر گردیده از جانب شورایعالی صدور یافته است.

دوم: دیوان های ستره محکمه

الف : دیوان جزای عمومی:

درین دیوان جمعاً (5347) موضوع مورد رسیدگی قرار گرفته و در نتیجه (4200) قضیه تائید، (564) موضوع نقض ، (583) قضیه تعدیل گردیده است.

ب : دیوان امنیت عامه:

در دیوان امنیت عامه مجموعاً (2218) موضوع مورد رسیدگی قرار گرفته و در نتیجه (1639) قضیه تائید، (222) موضوع نقض ، (344) قضیه تعدیل ، (13) موضوع باطل گردیده است.

ج: دیوان جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی:

درین دیوان جمعاً (5982) موضوع مورد رسیدگی قرار گرفته که در نتیجه (4314) قضیه تایید، (912) موضوع نقض ، (733) قضیه تعدیل ، (23) موضوع باطل گردیده است.

د: دیوان مدنی و حقوق عامه:

در دیوان مدنی و حقوق عامه ستره محکمه طی سال ، (2019) موضوع به ترتیب ذیل مورد رسیدگی و اصدار حکم قرار گرفته است: (1102) قضیه تائید، (570) قضیه نقض و (347) قضیه دیگر بقرار قضایی مسترد گردیده است.

هـ : دیوان تجارتي:

در این دیوان جمعاً (213) موضوع مورد رسیدگی قرار گرفته و در نتیجه (96) موضوع تائید و (117) موضوع دیگر نقض شده است.

سوم: محاکم استیناف

الف: محاکم استیناف مرکز و ولایات:

به اساس راپور هاي واصله دیوان هاي محاکم استیناف مرکز و ولایات طی سال 1393 جمعاً (25406) قضیه در محاکم مذکور مورد غور قرار گرفته، روی (11516) قضیه جزائی، (6630) قضیه امنیت عامه، (2003) قضیه جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی، (4793) قضیه مدنی، حقوق عامه و احوال شخصیه و (464) قضیه تجارتي، رسیده گی و اصدار حکم به عمل آمده است.

ب: محکمه استیناف مواد مخدر:

در این محکمه طی مدت مورد گزارش به تعداد (386) موضوع تحت غور قرار گرفته و در مورد آن اصدار حکم صورت گرفته است.

ج: محاکم استیناف مبارزه با جرایم فساد اداری:

درین محاکم طی مدت متذکره به تعداد (349) موضوع مورد بررسی قرار گرفته از جمله (224) موضوع فیصله شده، در مورد (96) موضوع قرار قضایی صادر و (29) موضوع جهت اصلاح نواقص مکتوبی مسترد گردیده است.

د: محکمه استیناف نظامی:

در محکمه استیناف نظامی طی مدت مذکور مجموعاً (523) قضیه مورد بررسی قرار گرفته، (49) موضوع به تجویز مکتوبی جهت اصلاح نواقص مسترد گردیده و تعداد (277) موضوع به قرار قضایی و (197) موضوع با صدور فیصله خاتمه پذیرفته است.

ه: دیوان های اطفال محاکم استیناف مرکز و ولایات:

این محاکم در مدت متذکره در مورد (885) قضیه تخلف اطفال حکم قضائی خویش را صادر نموده اند.

چهارم: محاکم ابتدائیه

الف: محاکم ابتدائیه شهری و ولسوالی:

بملاحظه راپور هاي واصله ، محاكم ابتدائيه شهري و ولسوالي در سال 1393 بالاي (15183) موضوع جزائي، (16644) موضوع مدني، (7141) قضيه امنيت عامه (2153) قضيه جرايم عليه امنيت داخلي و خارجي و (1367) قضيه تجارتي را رسيدگي نموده در مورد آن اصدار حكم به عمل آورده است.

ب: محكمه ابتدائيه جرايم مواد مخدر:

اين محكمه در طي مدت مذکور (591) قضيه را رسيدگي و در مورد آن اصدار حكم نموده است.

ج: محاكم ابتدائيه مبارزه باجرايم فساد اداري:

در اين محاكم درجریان سال 1393 (573) قضيه بررسی گردیده، که ازان جمله (103) موضوع جهت اصلاح نوا قص طورمکتوبی به مرجعش مسترد گردیده ، (182) موضوع به قرا ر قضائی و (288) موضوع باصدور فیصله خاتمه یافته است.

د: محاكم ابتدائيه جرايم خورد سالان:

اين محاكم در طي مدت مذکور (1409) دوسيه را رسيدگي نموده در مورد آن حكم صادر نموده اند.

ه: محكمه ابتدائيه فاميلي و احوال شخصيه شهر کابل:

محكمه ابتدائيه فاميلي درين مدت تعداد (437) قضيه را رسیده گي نموده در مورد آن اصدار حكم به عمل آورده است.

و: محاكم ابتدائيه نظامي مرکز و ولايات:

در محاكم ابتدائيه نظامي طي مدت مورد گزارش تعداد (3479) دوسيه موردبررسی قرارگرفته که از آن جمله در مورد (2866) قضيه به فیصله اصدار حكم گردیده و تعداد (153) قضيه جهت اصلاح نواقص به مرجع مربوط طور مکتوبي مسترد گردیده، (460) موضوع به قرار قضائي انجام پذیرفته است.

پنجم : عوايد محاكم

بملاحظه راپور هاي واصله درجریان سال 1393 عوايد عمومي محاکم بالغ بر مبلغ (1150887951) یک ملیار دو یکصد و پنجاه ملیون و هشت صد و هشتاد و هفت هزار نوصد و پنجاویک افغانی میگردد.

بخش دوم: فعالیت های ممد قضائی **اول: در عرصه معارف قضائي**

الف : آموزش کادر قضائی:

در جریان سال 1393 پروگرام آموزش قضائی که شامل کورس ستاژ قضائی و کورس های آموزش داخل خدمت می باشد، به ترتیب ذیل تنظیم و تدویر یافته است.

1-کورس ستاژ قضائي :

تعداد (207) نفر مشمولین دور (29) کورس ستاژ قضائي که در سال 1391 بعد از تکمیل شرایط قانونی برای دوسال شامل کورس شده بودند درجریان سال 1393 مراحل کارهای

عملی و بازدید از محاکم را اكمال نموده و بعد از اكمال دوره كسب مهارت های قضائی و تخصصی در ماه حوت 1393 از كورس ستاژ فارغ گردیدند.

كورس ستاژ نسبت به سال های گذشته از نظم و دسپلین بحد اعلي خود قرار دارد ستاژیران به طور منظم به دروس و در سیمینار ها اشتراك ورزیده اند.

در نصاب درسي نیز تحول مثبت به میان آمده است.

پروگرام درسي طوري تنظیم شده که مضامین اصلي يعني آموزش قوانین بحیث مضمون درسي و سایر موضوعات ممد درسي به قسم سیمینار اجراء شده است

این سیستم سبب شده است تا از يك سو ستاژیران به آسانی دروس را فرا گیرند و برای درك و تحلیل قوانین وقت كافي داشته باشند و از جانب دیگر سایر موضوعات را از طریق سیمینار ها تعقیب نمایند .

موضوع دیگر که در نصاب درسي كورس ستاژ قابل توجه است اینست که مضمون (طرز تحریر فیصله ها و قرار های قضائی) در زمینه های مدني، جزائي، و تجارتي مدنظر گرفته شده که ستاژیران را در پهلوي آشنائی با اصول محاکمات به طرز تحریر فیصله ها، قرار ها و اجرای وثایق آشنا می سازد.

2- كورس های آموزش داخل خدمت بمنظور ارتقای سطح دانش حقوقی قضات:

ستره محكمه جمهوری اسلامی افغانستان بادر نظر داشت ستراتیژی پنج ساله قوه قضا ئیه به مقصد اینکه سطح دانش حقوقی قضات ارتقا یابد وبه كسب مهارت های قضائی نایل آیند به موضوع تدویر كورس های داخل خدمت توجه كافی بعمل آورده وسعی نموده است تا باتوصل به طرق ممكن اهداف فوق نایل آید.وباین منظور كورس های آموزش داخل خدمت رابطور متناوب دایر نموده است.

در جریان سال 1393 كورس های آموزشی داخل خدمت

به ترتیب ذیل تدویر یافته است.

تعداد (103) برنامه آموزشی داخل خدمت از طرف ستیره محكمه برای (2392) نفر قضات و کارمندان اداری محاکم ولایات کابل، بلخ، سمنگان، جوزجان، بدخشان، سرپل، فاریاب،

خوست، پکتیا، پکتیکا، لوگر، میدان وردک، غزنی، بادغیس، غور، هرات، نیمروز، فراه، هلمند، ارزگان، زابل کندهار، پنجشیر، بامیان، دایکندی، پروان، کندز، تخار، بغلان، کنر، ننگرهار، لغمان، کاپیسا و نورستان پیرامون موضوعات ذیل تدویر یافته است.

1- توضیح مفاهیم قانون جزاء، فساد اداری، عدالت جندر، مبارزه با مواد مخدر و قاچاق انسان، قوانین جزائی، حقوق فامیل، قواعد فقهی، ظرفیت سازی، عدالت برای اطفال متخلف از قانون، تقویت تدابیر حقوقی و نمادی افغانستان، طرز العمل یا اجراات محاکماتی، عدالت جنسی و قانون منع خشونت علیه زن، آموزش حقوقی و وکالت دفاع، انجام دادن نیاز سنجی، آموزش آموزگاران (TOT)، اصول محاکمات مدنی، باز جوئی و تحقیق از اطفال، بدیل های جز، حقوق تجارت، قوانین نافذه در افغانستان، حقوق میراث، حقوق اداری برای قضات، حقوق اموال و مالکیت، حقوق جزای اختصاصی، حقوق جزای عمومی، اصول محاکمات عادلانه، قانون جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی، قانون تشکیل و صلاحیت های قوه قضائیه، تحریر و تثبیت احکام، پول شوئی، اتفاق در جرم، قانون اساسی، تفکر عمیق، قانون تطهیر پول، جرایم مواد مخدر و آموزش های متداوم حقوقی برای افغانستان.

2- دوره دوم کورس آموزش محررین دایر شده که در آن (61) تن از محررین محاکم اشتراک داشتند که طی چهار ماه بروز های رسمی تدریس از جانب اساتید ورزیده صورت گرفته است.

برنامه های آموزش قضائی داخل خدمت روی موضوعات فوق و تدویر کورس محررین از طرف ستره محکمه ج.ا.ا به همکاری موسسات ذیل تدویر یافته است.

- دفتر پروگرام حمایت سکتور عدلی افغانستان (JSSP)
- دفتر پروگرام حاکمیت قانون (DPK).
- سازمان بین المللی انکشاف حقوق (IDLO)
- موسسه مبارزه با مواد مخدر و جرایم ملل متحد (UNODC)
- ماموریت حمایوی منطقوی حاکمیت قانون (ناتو)
- موسسه حمیده برمکی برای حاکمیت قانون (ماکس پلانگ)
- موسسه (AJO)

ب- رسیدگی به استهداآت ، تدقیق اسناد تقنینی و تدقیق دوسیه ها:

در این مورد جمعاً (650) موضوع مورد غور و تدقیق قرار گرفته و در نتیجه قرار ذیل نظر تدقیقی ابراز شده است.

1. ابراز نظر باستهداآت جزائی..... (95) موضوع
2. ابراز نظر باستهداآت مدنی، حقوق عامه و احوال شخصیه (99) موضوع
3. ابراز نظر در مسایل تجارتی..... (18) موضوع
4. غور و ابراز نظر در امور وثایق و ثبت اسناد..... (51) موضوع
5. تدقیق دوسیه های محاکماتی و تأدیبی قضات (17) موضوع
6. ابراز نظر در مسایل و موضوعات متفرقه..... (62) موضوع
7. تنظیم امور مقدماتی تثبیت درجه کادر قضائی (145) موضوع
8. تدقیق و ارزیابی آثار علمی، تحقیقی..... (145) موضوع
9. موضوعات مستردی (18) موضوع
- مجموع (650) موضوع

این نظریات و موضوعات بعد از تأیید مقام ستره محکمه و یا شورای عالی ستره محکمه جهت تعمیل به مراجع مربوط ابلاغ شده و از جمله (39) نظر تدقیقی بنابراین که حایز جنبه عام بود بمنظور توحید مرافق قضائی به عموم محاکم طور متحدالماآل تعمیم شده است.

ج- در عرصه فعالیت های نشراتی قوه قضائیه:

ستره محکمه جمهوری اسلامی افغانستان به منظور آگاهی قضات از امور قضایی و تعمیم فعالیت قوه قضائیه برای اینکه مردم از آن آگاه شوند، مجله ماهوار علمی قضاء را که در بخش های حقوقی، قضایی منتشر میشود و نیز جریده میزان را که در هر ده روز مسایل کاری را به زبان های ملی کشور و همچنان بولتین خبری قوه قضائیه را ماه یکبار به زبان انگلیسی انتشار می دهد تا منابع بین المللی از فعالیت هایکه در عرصه های مختلف قضایی صورت می گیرد اطلاع حاصل نمایند.

در جریان سال 1393 (12) شماره مجله قضاء از طبع فارغ گردیده جمعاً (88) مضمون، شامل مضامین فقهی، حقوقی، قضایی و نیز مقرره ها، مصوبات و متحدالماهای ستره محکمه را انتشار داده است.

به همینطور جریده میزان تمام مسایل کاری و خبری و گزارش های کاری محاکم راتعمیم کرده است و در بولتن خبری قوه قضائیه تمام اخبار و گزارشات و مسایل عمده قوه قضائیه نشر و توزیع شده است.

بولتن خبری قوه قضائیه در اخیر هر ماه از چاپ فارغ و در سال 1393 (12) شماره به زبان انگلیسی انتشار یافته است. هدف از نشر این بولتن بازتاب اجراءات و فعالیت های ستره محکمه در همه ساحات منجمله اصلاح اداره، مبارزه با فساد اداری و مواد مخدر و در دو شماره این نشریه فعالیت های اختصاصی یکساله محاکم کشور در راستای رسیده گی با قضایای تجاوز جنسی و خشونت علیه زن و نیز فعالیت ستره محکمه در رسیده گی به قضیه کابل بانک که شامل مراحل ابتدائیه، استیناف، و تمیز میگردد به نشر رسیده است.

ستره محکمه ج.ا.ا کتابخانه مرکزی قضاء را که حاوی کتب و آثار علمی می باشد فعال نگهداشته و در نظر دارد تا کتابخانه های قضایی را بطور تدریجی در ریاست های محاکم استیناف ولایات توسعه دهد.

همچنان وبسایت خبری ستره محکمه جهت آگاهی مردم در اینترنت فعال نگهداشته شده موضوعات مورد نیاز و قوتاً فوقتاً در وبسایت مذکور گذاشته شده است.

د: در زمینه فعالیت های فرهنگی:

به اساس پلانی که در سال 1393 توسط کمیته عالی معارف قضایی تهیه و به منظوری مقام ستره محکمه رسیده بود، در هرپانزده روز یک مصاحبه قضایی از طریق رادیو تلویزیون ملی در چوکات برنامه (درپرتوقضاء) پیش بینی شده بود که خوشبختانه پلان منظور شده کاملاً تطبیق گردیده و طی سال 1393 جمعاً (25) مصاحبه در ستدیوی تلویزیونی ریاست نشرات ثبت و از طریق تلویزیون ملی به نشر رسیده است. در اجرای این مصاحبه هابری از اعضای شورای عالی، آمرعمومی اداری قوه قضائیه، یکعه از مستشاران قضایی، برخی از رؤسای دوایر مرکزی ستره محکمه، رئیس محکمه استیناف کابل، عده یی از رؤسای محاکم حوزوی و اختصاصی شهر کابل و تعدادی از مفتشین و مدققین قضایی سهم فعال داشته اند.

برنامه های که به همکاری پروگرام معارف اسلامی از طریق رادیو و تلویزیون ملی افغانستان توسط قضات و منسوبین قوه قضائیه به آگاهی عامه رسانیده شده است ، عناوین و موضوعات ذیل را احتوای کند:

- نحوه رسیدگی به شکایات مراجعین.
 - نقش اسناد شرعی در کاهش دعاوی.
 - اضرار مواد مخدر.
 - مفاهیم قاچاق انسان و فرق آن با اختطاف.
 - خشونت فامیلی.
 - طرز تحصیل حقوق.
 - ساده سازی اجراءات قضائی.
 - تنظیم جلسات علنی به منظور شفافیت اجراءات.
 - علل و انگیزه تخلفات اطفال.
 - چگونگی ترتیب دوسیه جزائی، در مرحله کشف و تحقیق.
 - ستره محکمه و مبارزه با فساد اداری.
 - طرز تحصیل دین.
 - حکمت تعلیق تنفیذ مجازات.
 - مهر و انواع آن.
 - حقوق و وجایب اتباع.
 - احوال مشدده و مخففه مجازات.
 - فرق بین مظنون و متهم.
 - قانون منع خشونت علیه زن.
 - مسئولیت جزائی اطفال در فقه و قانون.
 - نقش وکلای مدافع در پروسه رسیدگی به قضایای جزائی.
 - اهداف تعلیمات قضائی و انواع جزاء از نگاه شریعت و قانون.
- همچنان به اساس تجویز مقام ستره محکمه ، محاکم استیناف ولایات نیز وظیفه گرفتند تا بخاطر آگاهی عامه از مسایل حقوقی و قضایی مصاحبه های تلویزیونی را از طریق رادیو تلویزیون هاورسانه های محلی ولایات انجام دهند .

تاجاییکه گزارشهای واصله نشان میدهد ، در سال 1393 به تعداد (26) مصاحبه تلویزیونی و رادیویی در ولایات کشور روی عناوین ذیل صورت گرفته است .

برنامه ها و مصاحبه ها مسایل آتی را تشکیل میدهد:

- انحلال ازدواج.

- قضایا و دعاوی احوال شخصیه از دیدگاه شریعت و قانون.
- طرز رسیدگی به دعاوی حقوقی در محاکم.
- منع خشونت علیه زن.
- قضایای فساد اداری.
- اسباب حکم در دعاوی مدنی.
- جرم شراب نوشی و مجازات آن.
- رسیده گی به قضایای جرایم ترورستی در روشنی قوانین نافذه .
- تشریح طلاق انواع و اقسام آن.
- خلع و مشروعیت آن.
- جرایم فساد اداری از منظر قانون و شریعت اسلام.
- اداره سالم و نقش آن در جلب اعتماد مردم.
- دست آورد های محکمه در بخش اصلاحات .
- اضرار مواد مخدر و مجازات آن.
- جرم سرقت و مجازات آن از نظر شریعت و قانون .
- علل و انگیزه فرار از منزل.
- حق دسترسی به عدالت.
- نقش زنان در مبارزه و کاهش خشونت علیه زن.
- صلاحیت های حوزی دیوان های مدنی.
- حرکت احتکار از نگاه شریعت و قانون.
- تطبیق مجازات و اثرات آن در جامعه.
- مقام و مرتبه زن و مردم و حقوق زوجین از دیدگاه قرآن و احادیث .

- حقوق زن از نظر اسلام.

- ترتیب وثایق و ترتیب دعاوی حقوقی و جزائی.

- مقررہ طرز سلوک قضائی.

دوم : صدور فتوی شرعی

در جریان سال 1393 در مورد (70) استفتائیه رسمی ادارات دولتی و قونسلگری های افغانی مقیم کشورهای خارج و اشخاص انفرادی غور بعمل آمده و در مورد هریک فتوی مختلف شرعی صادر و بمراجع آن رسماً اخبار گردیده است. همچنان طی این مدت تعداد (13) نفر اتباع ذکور و اناث خارجی بریاست دارالافتاء مراجعه نموده و پس از ادای کلمه شهادت به دین مقدس اسلام مشرف گردیده اند که امور آن از طریق اداره فوق تنظیم شده است.

سوم: فعالیت در مورد تکنالوژی معلوماتی در قوه قضائیه:

در این عرصه فعالیت های ذیل صورت گرفته است.

- فعال ساختن سیستم شبکه به منظور ایجاد ارتباط ایمیلی ، انترنتی و دیتابیس ها از محاکم ولایات به مرکز ستره محکمه ، در محاکم استیناف ولایت بلخ ، پروان ، ننگرهار ، کندهار و هرات .
- سروی ریاست های محاکم استیناف ولایات هرات ، کابل ، لوگر و بامیان و همچنان سروی دو دو ولسوالی در هر ولایت در بخش تکنالوژی معلوماتی به منظور ایجاد دیتا سنتر و یا مرکز معلومات الکترونیکی ستره محکمه و به مقصد مرکزی سازی وثایق CMS دیتابیس ها ADS و PBXE-VIOP و سایر موارد الکترونیکی.
- ایجاد دیتابیس در زمینه های امور اداری ، تعمیرات ، ترانسپورت و تکنالوژی معلوماتی احصائیه قضائی .
- طرح ، تنظیم و ترتیب استراتیژی برنامه پنج ساله تکنالوژی معلوماتی .
- طرح ، تنظیم و ترتیب پالیسی استفاده از تکنالوژی معلوماتی .
- ایجاد سیستم ویدیو کنفرانس در ستره محکمه و پیشنهاد ایجاد این سیستم به ولایات از طریق بانک جهانی .

- ارتقای ظرفیت اینترنت ستره محکمه مطابق به نیاز مندی های این ارگان از 5MB به 15MB.
- طرح سیستم حاضری الکترونیکی و پیشنهاد آن به مرجع مربوط جهت مطالعه قانونی و فراهم شدن امکانات عملی .
- ترمیم و فعال سازی وسایل الکترونیکی و مخابراتی از قبیل کمپیوتر ، پرنتر و امثال آن برای ضرورت ادارات ستره محکمه و محاکم .
- نشر و تعمیم (49) شماره جریده میزان ، (12) شماره مجله قضاء ، (48) خبر شورایعالی ، (11) جلد بولتن خبری قوه قضائیه از طریق وب سایت و فیسبوک ستره محکمه .
- ایجاد کمپیوتر لب به منظور آموزش های تکنالوژی معلوماتی برای کارمندان و قضات ستره محکمه که تا حال گروپ اول شامل (65) نفر کورس های کمپیوتر را فرا گرفته اند .
- آموزش کارمندان در خصوص تنظیم و فعال سازی و نحوه استفاده دیتابیس های اداری و وب سایت .

چهارم : در زمینه نظارت بر تطبیق احکام قطعی و نهائی محاکم:

ستره محکمه ج.ا.ا از طریق اداره نظارت بر تطبیق احکام قطعی و نهائی محاکم، از تطبیق فیصله های قطعی و نهائی و از تطبیق فرامین ریاست جمهوری در مورد عفو و تخفیف مجازات نظارت بعمل آورده است که در نتیجه:

1. در نتیجه تطبیق فرمان شماره (16) مورخ 1393/2/7 جمعاً تعداد (5665) نفر محبوسین از حبس رها گردیده که از آن جمله تعداد (5265) نفر محبوسین ذکور (187) نفر آن را اناث و (213) نفر دیگر آن را محجوزین تشکیل میدهد.
- همچنان تعداد (3098) نفر محبوسین از تخفیف فرمان متذکره مستفید گردیده اند که از آن جمله (2849) نفر محبوسین ذکور (96) محبوسین اناث و تعداد (153) آنان را محجوزین تشکیل میدهد.
2. بموجب فرمان شماره (62) مورخ 1393/5/5 و فرمان ضمیمه ئی شماره (77) مورخ 1393/5/27 مقام ریاست جمهوری تعداد (1042) نفر از حبس رها گردیده اند که از آن جمله (920) نفر محبوسین ذکور (40) نفر را محبوسین اناث و (82) نفر را محجوزین تشکیل میدهد.

همچنان تعداد (2735) نفر که از آن جمله (2603) نفر محبوسین ذکور (60) نفر محبوسین اناث و (72) نفر محجوزین می باشند، از تخفیف های مندرج فرمان مستفید شده اند.

3. به اساس فرمان شماره (9) مورخ 1393/7/10 مقام عالی ریاست جمهوری تعداد (445) نفر از حبس رها گردیده اند که از آن جمله (417) نفر محبوسین ذکور (10) نفر را اناث و (18) نفر را محجوزین تشکیل میدهد.

همچنان تعداد (77) محبوس اناث، (26) نفر محجوزین و (1546) نفر محبوسین ذکور که جمله (1649) نفر میشود از تخفیف های مندرج فرمان مستفید شده اند.

4. مطابق فرمان شماره (39) مورخ 1393/10/12 مقام ریاست جمهوری تعداد (262) نفر محبوس از حبس رها شده اند که از آن جمله (174) نفر محبوسین ذکور (73) نفر محبوسین اناث و (15) نفر محجوزین می باشند.

همچنان تعداد (188) نفر از تخفیف های مندرج فرمان استفاده نموده اند که از آن جمله (166) نفر محبوسین ذکور، (6) نفر محبوسین اناث (16) نفر محجوزین می باشند.

بمنظور تطبیق همزمان فرامین فوق به تمام محاکم استیناف ولایات رسماً هدایت داده شده تا با هیأت مؤلف از تطبیق فرمان ها نظارت بعمل آورده از اجراءات شان رسماً اطمینان دهد که گزارش ناشی از تطبیق فرامین فوق بطور مفصل به مقام محترم ریاست جمهوری تقدیم شده است.

5. به منظور تعمیم ماده (8) فرمان شماره (16) مورخ 1393/2/7 رئیس اداره نظارت بر تطبیق احکام قطعی و نهائی محاکم به ولایات شمال و شمال شرق سفر نموده ضمن باز دید از محابس ولایات بلخ، سمنگان، بغلان و کندز، مسئولین مربوط را به ارتباط نحوه تطبیق فرمان در روشنی قرار داد.

6. به منظور تطبیق درست یکسال فرمان شماره (39) مورخ 1393/10/13 ریاست جمهوری رئیس اداره نظارت بر تطبیق احکام قطعی و نهائی محاکم به ولایات پروان، کندهار و هلمند سفر نموده و از تطبیق فرمان متذکره در محابس و مراکز اصلاح و تربیت اطفال و محابس اناثیه نظارت بعمل آورد.

پنجم: نظارت از فعالیت محاکم:

نظارت از فعالیت محاکم در نظام قضایی افغانستان به شیوه های ذیل تحقق می پذیرد: یکی نظارت محکمه فوقانی از محکمه تحتانی در حین بررسی قضایایی که بالای آن اعتراض صورت می گیرد و با ارزیابی این قضایا از حیث قانونیت. طریق دیگر بررسی فعالیت محاکم از راه تفتیش اجراءات قضایی و اداری محاکم است که بوسیله مفتشین قضایی انجام می یابد.

تفتیش بدونوع است: یکی تفتیش قضایی که بالاثر شکایت اصحاب دعوی از نحوه اجراءات محاکم بعمل می آید و دیگر تفتیش نوبتی محاکم که در هر سال یک بار مورد بررسی قرار می گیرد .

در جریان سال 1393 برعلاوه تفتیش عادی و نوبتی محاکم ، بنابر تقاضای اصحاب دعوی در مورد (119) موضوع ، تفتیش اقتضایی تجویز گردیده نتیجه بازرسی و مطالعات مفتشین بعد از تدقیق قضایی و غور شور اיעالی ستره محکمه به مراجع مربوط اخبار و بالاثر آن به منظور رفع کاستی ها و نواقص کاری از طریق شور اיעالی ستره محکمه تدابیر لازم اتخاذ گردیده است.

همچنان در جریان سال مذکور امور قضایی و اداری ریاست های محاکم استینا ف و محاکم ابتدائیه مربوط ولایات بطور نوبتی مورد تفتیش ، نظارت و ارزیابی قرار گرفته که موضوعات مورد بررسی را تعداد (41941) قضیه جزایی ، مدنی ، تجارتی ، حقوق عامه ، وثایق و اطفال احتوا مینماید که در محاکم استینا ف و محاکم ابتدائیه ولایات ذیل صورت گرفته است:

کابل 5702 قضیه .	ننگرهار 2872 قضیه .
لغمان 1011 قضیه.	کنر ها 672 قضیه.
پروان 1431 قضیه.	کاپیسا 862 قضیه .
پنجشیر 1020 قضیه .	بدخشان 1471 قضیه .
بغلان 1591 قضیه .	کندز 1781 قضیه.
تخار 1674 قضیه.	سمنگان 917 قضیه.
بلخ 2572 قضیه.	غور 862 قضیه.

فاریاب 791 قضیه.	سرپل 1203 قضیه.
هرات 362 قضیه.	فراه 601 قضیه
هلمند 1012 قضیه.	کندهار 1582 قضیه.
زابل 502 قضیه.	غزنی 1115 قضیه.
میدان وردک 902 قضیه.	لوگر 882 قضیه.
دایکندی 602 قضیه.	جوزجان 1274 قضیه .
پکتیا 1182 قضیه .	پکتیکا 972 قضیه.
خوست 1371 قضیه	بادغیس 714 قضیه.
ارزگان 491 قضیه	بامیان 1191 قضیه.
نورستان 42 قضیه	نمروز 712 قضیه.

ششم: در زمینه مبارزه با فساد اداری:

ستره محکمه بمنظور اصلاحات در صفوف قضاء و شفافیت کاری اقدامات جدی و پیگیر را در مبارزه با فساد اداری در قوه قضائیه آغاز نموده و در این راستا به موفقیت های مهم نایل آمده است در جریان سال 1393 در نتیجه مبارزه با جرایم ارتشا و فساد اداری که از جانب ستره محکمه صورت گرفته است تعداد (8) نفر قاضی (6) نفر محرر و کارمند اداری و (23) نفر سایر اشخاص که جمعاً (37) نفر را احتوا می نماید طبق قانون دستگیر و پس از تحقیق به محاکمه سوق داده شده اند.

همچنان در سال 1393 به تعداد (78) نفر از قضات و (12) تن از محررین و کارمندان اداری به اساس تخلفات اداری تأدیباً مجازات شده اند.

هفتم: تنظیم امور اداره پلان و پالیسی

اداره پلان و پالیسی که در چوکات تشکیل آمریت عمومی اداری قوه قضائیه ایجاد شده بود، در سال 1393 پرسونل آن تعیین و اداره مذکور در سطح ریاست فعال گردید.

از وظایف مهم این اداره تنظیم پلان های ستراتیژی، پلان های تدابیری و پیگیری برنامه های دارای اولویت قوه قضائیه و تنظیم روابط فرهنگی قوه قضائیه در عرصه بین المللی می باشد.

یکی از فعالیت های این اداره پیگیری از برنامه اصلاحات اداری می باشد که در جریان سال 1393 از طریق تنظیم کمیته تخصصی و تخنیکی در مورد آن اقدامات مفید و مؤثر انجام یافته و تلاش اداره در مورد تحقق کامل پروگرام یاد شده ادامه دارد.

همچنان فعالیت در مورد تهیه پلان ستراتیژی پنج سال بعدی قوه قضائیه در تفاهم با مؤسسات مربوط، جریان دارد.

هشتم: توجه به زیربنای فیزیکی محاکم (تعمیرات):

ستره محکمه جمهوری اسلامی افغانستان ترمیم ، باز سازی و درنهایت نو سازی تعمیرات کاری محاکم و منازل رهائشی قضات را در اولویت های کاری خویش قرار داده و طی چند سال اخیر درین زمینه به پیشرفت های زیادی نایل آمده است که درجریان سال 1393 باتوجه به انجام کارهای ساختمانی مورد نیاز قوه قضائیه دست آورد های ستره محکمه قرارذیل است:

- در جریان سال 1393 کار پروژه های انکشافی تعمیرات محاکم طبق پلان انجام یافته و تعمیرات آتی الذکر صد فیصد اکمال و به بهره برداری سپرده شده است:
- تعمیر محکمه شهری ولسوالی بلخ، ولایت بلخ
 - تعمیر اداری و معلوماتی داخل محوطه ستره محکمه
 - تعمیر محکمه ابتدائیه ولسوالی غوریان ولایت هرات
 - تعمیر محکمه شهری ولایت بدخشان
 - تعمیر محکمه ابتدائیه شهر حیرتان ولایت بلخ
 - تعمیر محکمه ابتدائیه ولسوالی بگرامی ولایت کابل
 - دوازده باب تشناب خارج از تعمیر تعلیمات قضائی داخل محوطه افغان ترکانی ملکیت ستره محکمه

نهم: تحکیم روابط بین المللی قوه قضائیه:

روابط قوه قضائیه با جهان خارج پیوسته در حال توسعه و گسترش می باشد.

در جریان سال 1393 بخاطر تبادل تجارب قضائی مسافرت مسؤولین قوه قضائیه از طریق اشتراک در کنفرانس ها، سیمینار ها و ورکشاپ های حقوقی، قضائی و قانونی، بازدید از نهادهای عدلی، قضائی کشور های خارج صورت گرفته است.

درین پروسه شخص قاضی القضاات و سرپرست ستره محکمه، اعضای شورای عالی ستره محکمه آمر عمومی اداری قوه قضائیه، رؤسای دوا و سایر قضات محاکم سهم گرفته اند.

مسافرت ها باین منظور به کشورهای هندوستان، ایالات متحده امریکا، سنگاپور، مالیزیا، ایران، ترکیه، بوتان، فلپین، ویتنام، کوریای جنوبی، ایتالیا، اندونیزیا، نیپال، فرانسه، اتریش، ژنیو، پاکستان، امارات متحده عربی و جمهوریت اتحادی آلمان صورت گرفته است.

همچنان ضمن ملاقات های که از طرف رهبری ستره محکمه با شخصیت های بین المللی در کابل بعمل آمده است پیرامون وضعیت کاری قوه قضائیه جمهوری اسلامی افغانستان، برنامه های اصلاحی و ارتقای ظرفیت که طبق پلان ستراتیژی روی دست می باشد معلومات داده شده است.

نتایج حاصله از مسافرت ها و ملاقات ها بمقصد انکشاف سیستم قضائی در کشور مفید و مثمر واقع شده است که در ذیل باختصار از آن یاد آوری میشود.

اشتراک در کنفرانس ها و مجامع بین المللی

در جریان سال 1393

در جریان سال 1393 اشتراک هیأت رهبری ستره محکمه قضاات و منسوبین قوه قضائیه در کانفرانس ها و مجامع بین المللی قرار ذیل صورت گرفته است.

- 1- اشتراک قضاوتپوه عبدالرشید "راشد" سرپرست ستره محکمه ج.ا.ا در پانزدهمین کنفرانس بین المللی قاضی القضاات های جهان که از تاریخ 18 الی 24 دسامبر 2014 در شهر ممبوی کشور هندوستان برگزار شده بود درین

- کنفرانس بین المللی جناب شان به نماینده گی از قوه قضائیه افغانستان میانه
جامعی تحت عنوان « حقوق طفل و اطفال متخلف از قانون و معروض به
خطر در نظام حقوقی ج.ا.ا » ارائه نمودند.
- 2- اشتراک قضاوتپوه بهاء الدین "بها" عضو شورایعالی و رئیس دیوان جزاء
عمومی ستره محکمه ج.ا.ا در کشور روسیه در چهارمین گردهمایی بین المللی
حقوق از تاریخ 18- 21 جون 2014
- 3- اشتراک قضاوتپوه دوکتور عبدالملک « کاموی » و پوهندوی عبدالقادر « عدالتخواه »
اعضای شورایعالی ستره محکمه در ورکشاپ حقوق محیط زیست منعقدہ سرطان
از تاریخ 8- لی 9 اپریل 2013
- 4- اشتراک پوهندوی عبدالقادر « عدالتخواه » عضوشورای عالی ستره محکمه ج.ا.ا در
ورکشاپ بین المللی محیط زیست از تاریخ 14- الی 15 مارچ 2014 به کشور
هندوستان.
- 5- اشتراک پوهندوی دین محمد « گران » عضو شورایعالی ستره محکمه در کانفرانس
قوانین بین المللی از تاریخ 9 الی 10 جنوری 2015 به کشور هندوستان.
- 6- اشتراک پوهندوی عبدالقادر « عدالتخواه » عضو شورایعالی ستره محکمه و دوکتور
عبدالله عطائی آر عمومی اداری قوه قضائیه در ورکشاپ طرح تشکیل محاکم
اداری در ماه میزان 1393 در کشور آلمان.
- 7- اشتراک سایر قضات در کنفرانس ها و ورکشاپ های مربوط به کشور های ایالات
متحدہ امریکا، هندوستان، قرغزستان، مالدیف، ترکیه، کوریای جنوبی.
- 8- اعزام گروپ هفتم قضات جهت آموزش موضوعات تجارتی به کشور مصر شامل
(15) نفر.
- 9- اعزام گروپ (8) نفری قضات به کشور ترکیه جهت اشتراک در برنامه (مبارزه
علیه مواد مخدر و جرایم سازمان یافته).
- 10- اشتراک (10) تن قضات زن در برنامه (رهبری قضائی) از تاریخ 4 الی 12
دسامبر 2014 در کشور ایالات متحده امریکا.

11- اعزام گروپ (10) نفری قضات به کشور ترکیه جهت اشتراک در برنامه آموزش های (مدنی، کادستر و تنظیم امور اسناد ملکیت).